

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 2/2020-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], obaja [REDACTED], zastúpených advokátkou Mgr. Elenou Szabóovou, Hlavné námestie 7, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 21 C 173/2015 z 9. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. decembra 2018 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov [REDACTED], narodeného

██████████, a ██████████, ██████████, obaja ██████████
██████████ (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základných práv podľa
čl. 20 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky
(ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv
a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej
len „okresný súd“) sp. zn. 21 C 173/2015 z 9. októbra 2018 (ďalej len „napadnuté
uznesenie“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľov je vedená pod sp. zn. Rvp 2521/2018
a bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Milanovi Ľalíkovi, ktorému
16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie. Do 16. februára 2019 nebola ústavná
sťažnosť sťažovateľov prerokovaná, preto bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. b)
Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019
do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 náhodným výberom pomocou technických
a programových prostriedkov pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi
Rastislavovi Kaššákovi.

3. Plénum ústavného súdu schválilo na zasadnutí konanom 4. decembra 2019 Rozvrh
práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie 1. januára 2020 do 31. decembra
2020 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. II bodu 5 rozvrhu práce na konanie vo veciach
patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu je v jednotlivých prípadoch príslušný ten
senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená.
V súlade s čl. II bodom 3 písm. a) rozvrhu práce pri predkladaní pridelených vecí do senátu
sudcom spravodajcom Rastislavom Kaššákom pracuje prvý senát ústavného súdu v zložení
Jana Baricová, predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Ústavnú sťažnosť
sťažovateľov preto predbežne prerokoval senát v zložení uvedenom v záhlaví tohto
rozhodnutia.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom
pod sp. zn. 21 C 173/2015 sa sťažovatelia v právnom postavení žalobcov domáhali
od žalovanej ██████████, ██████████, ██████████

(ďalej len „žalovaná“), zaplata sumy 27 500 € s príslušenstvom. Z dôvodu vznesenej námietky týkajúcej sa pravosti podpisu žalovanej na uznaní dlhu okresný súd nariadil znalecké dokazovanie a ustanovenej znalkyni z odboru písomoznalctva, odvetvia ručného písma uložil povinnosť vypracovať znalecký posudok. Súdom ustanovená znalkyňa následne vyzvala právnu zástupkyňu sťažovateľov na predloženie originálu listiny, a to uznávacieho prejavu žalovanej.

5. Vzhľadom na neposkytnutie súčinnosti ustanovenej znalkyni okresný súd napadnutým uznesením uložil každému zo sťažovateľov poriadkovú pokutu vo výške 300 €, ktorú ich zaviazal zaplatiť na účet okresného súdu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

6. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú nesprávny postup okresného súdu, ktorý im uložil poriadkovú pokutu bez toho, aby ich priamo ako žalobcov podľa § 110 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vyzval na splnenie povinnosti, ktorú majú v konaní osobne vykonať. Súčasne okresnému súdu vytýkajú, že ich okresný súd neupozornil na možnosť uloženia poriadkovej pokuty v prípade nesplnenia uloženej povinnosti.

7. Sťažovatelia súčasne poukazujú na neprimeranú výšku uloženej poriadkovej pokuty s prihliadnutím na ich majetkové pomery a na skutočnosť, že obaja sú starobní dôchodcovia a svoje potreby uhrádzajú len zo starobných dôchodkov. Poriadková pokuta je podľa ich názoru *„vo výške presahujúcej polovicu rozpätia (§ 102 ods. 2 CSP) pri súdu známom statuse žalobcov zjavne neprimeraná až ohrozujúca ich živobytie“*.

8. Sťažovatelia ďalej argumentujú, že súdom uloženú povinnosť predložiť ustanovenej znalkyni originály dokladov s podpisom žalovanej nemôžu splniť, a to vzhľadom na negatívne vzájomné vzťahy medzi nimi a žalovanou a na skutočnosť, že požadovanými listinami nedisponujú a ani nemajú vedomosť, kde je možné predmetné

listiny získať. Uvedenú výzvu ustanovenej znalkyne na predloženie dokumentov preto považovali za bezpredmetnú.

9. Sťažovatelia namietajú aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia z dôvodu, že *„Rozhodnutie o uložení sankcie má byť odôvodnené nielen pokiaľ ide o sankcionovanú nesplnenú povinnosť, ale aj pokiaľ ide o uloženie výšky ukladanej pokuty. Ak uznesenie v tomto smere odôvodnené nie je, nie je preskúmateľné, aké dôvody viedli súd práve k takému rozhodnutiu, aké formuloval vo výroku uznesenia.“*

10. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ich ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava II rozhodnutím o uložení poriadkovej pokuty sťažovateľom uznesením sp. zn. 21C/173/2015-234 zo dňa 9.10.2018 porušil právo sťažovateľov na podľa súdnu ochranu podľa čl. 46, právo sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čím zasiahol aj do ich práva na ochranu majetku podľa čl. 20 Ústavy SR a práva na primerané zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ústavný súd zrušuje rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 21C/173/2015-234 (správne č. k. 21 C 173/2015-234, pozn.) zo dňa 9.10.2018 o uložení poriadkovej pokuty každému zo sťažovateľov po 300 eur.

3. Porušovatelia práv sú povinní nahradiť sťažovateľom trovy konania.“

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

14. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

16. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu na začatie konania pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

18. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nepochybne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

19. Súčasne ústavný súd v súvislosti s namietaným uznesením okresného súdu považuje za potrebné pripomenúť, že vo vzťahu k všeobecným súdom nie je opravnou inštanciou, ale je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Z tohto dôvodu ústavný súd zásadne nemá ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje

na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecných súdov je odôvodnená len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (napr. m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

20. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

21. Podľa čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Podľa odseku 2 každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

24. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

25. Ústavný súd si pri výklade základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

III.

Právne posúdenie ústavným súdom

26. Ústavný súd prvotne skúmal včasnosť podania ústavnej sťažnosti, keďže na napadnutom uznesení okresného súdu, ktoré sťažovatelia priložili k ústavnej sťažnosti, absentovala doložka právoplatnosti a vykonateľnosti. Z obsahu spisu okresného súdu (doručeného ústavnému súdu na nahliadnutie) vyplýva, že napadnuté uznesenie bolo právnej zástupkyňi sťažovateľov doručené 19. októbra 2018, pričom ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená mailom 19. decembra 2018 a následne bola doplnená elektronickým podaním 28. decembra 2018. Je teda zrejmé, že sťažovatelia podali ústavnú sťažnosť včas, t. j. v zákonnej dvojmesačnej lehote (§ 124 zákona o ústavnom súde). Pozornosti ústavného súdu však neuniklo, že okresný súd na napadnutom uznesení 26. novembra 2019 nesprávne vyznačil dátum právoplatnosti a vykonateľnosti predmetného uznesenia. Napadnuté uznesenie totiž bolo sťažovateľom účinne doručené až dňom jeho doručenia ich právnej zástupkyňi (§ 110 CSP), t. j. 19. októbra 2019, čo vyplýva z údajov na poštovej doručenke.

27. Súčasne ústavný súd považuje za nevyhnutné poukázať aj na to, že návrh na rozhodnutie (petit) v ústavnej sťažnosti nie je určitý. Sťažovatelia v petite nešpecifikovali, ktoré základné práva zaručené čl. 46 a čl. 20 ústavy majú byť napadnutým uznesením okresného súdu porušené. Vychádzajúc z celkového obsahu ústavnej sťažnosti však možno konštatovať, že sťažovatelia sa domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Na základe toho ústavný súd ustálil predmet tohto konania tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto uznesenia.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

28. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v namietaní porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bola sťažovateľom uložená poriadková pokuta podľa § 102 ods. 1 písm. a) CSP.

29. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) CSP súd môže uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto sťažuje postup konania najmä tým, že nesplní povinnosť uloženú súdom a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami.

30. Účelom poriadkovej pokuty podľa § 102 CSP ako procesnej sankcie je vynútenie splnenia tých procesných povinností, ktoré neboli napriek ich uloženiu v priebehu konania splnené. Základným predpokladom na vydanie takéhoto rozhodnutia je to, že konaním alebo opomenutím dôjde k sťaženiu postupu súdu – t. j. nesplnením takej povinnosti dôjde k predĺženiu súdneho konania. Svojou podstatou tak uvedené poriadkové opatrenie umožňuje zabezpečiť nerušený priebeh konania a súčinnosť strán sporu, resp. ich zástupcov a iných subjektov v prípade, ak títo nemajú záujem podieľať sa na prebiehajúcim konaní spôsobom, ktorý zákon upravuje, alebo ak by priebeh konania iným spôsobom sťažovali, predlžovali či dokonca marili. Súčasne je rozhodnutie súdu o poriadkovom opatrení svojou povahou procesným rozhodnutím s procesnoprávnymi dôsledkami len pre určité štádium civilného sporového konania; nestáva sa samo osebe predmetom konania, a nejde tak o rozhodnutie vo veci samej, ktoré by do práv a povinností strán sporu zasahovalo konečným spôsobom (I. ÚS 389/2017, III. ÚS 346/2018, m. m. IV. ÚS 208/2018).

31. Dôvodnosť uloženia pokuty sťažovateľom ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť ani spochybňovať. Ako už bolo načrtnuté, právomoc ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej

nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Úlohou ústavného súdu nie je ani náprava prípadných pochybení všeobecných súdov pri vydávaní procesných rozhodnutí. Rozhodovanie o poriadkových pokutách (procesné rozhodnutia) pred všeobecnými súdmi patrí jednoznačne do výlučnej kompetencie všeobecných súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (III. ÚS 152/2017, I. ÚS 434/2019).

32. V danom prípade sťažovatelia sťažili postup okresného súdu tým, že žiadnym spôsobom nereagovali na opakované výzvy ustanovenej znalkyne na poskytnutie súčinnosti, ktorými ich žiadala o predloženie originálu listiny (uznania dlhu) podpísanej žalovanou. Okresný súd vyhodnotil uvedenú nečinnosť sťažovateľov ako dôvod na uloženie poriadkovej pokuty, uvádzajúc: *„Takéto konanie žalobcov, keď dlhodobo ignorujú výzvy znalca na predloženie požadovaných listín, čím sťažujú postup súdu, odôvodňuje uloženie poriadkovej pokuty vo výške uvedenej vo výroku tohto uznesenia.“*

33. Pokiaľ sťažovatelia, poukazujúc na § 110 ods. 1 CSP, namietajú, že na poskytnutie súčinnosti neboli vyzvaní priamo (adresne) ako strana v spore, ale len prostredníctvom ich právnej zástupkyne, ústavný súd uvádza, že v danom prípade nebol okresný súd ani súdna znalkyňa povinní vyzývať na poskytnutie súčinnosti priamo sťažovateľov, ktorí majú v súdnom konaní právneho zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, pričom nešlo o situáciu, kedy mali sťažovatelia ako účastníci konania niečo osobne vykonať. Splnenie povinnosti spočívajúcej v predložení listiny nemá podľa názoru ústavného súdu charakter osobného splnenia (vykonania), ako to je napríklad v prípade povinnosti účastníka vypovedať na súde alebo sa ustanoviť osobne k znalcovi atď. Súčasne je zrejmé, že predmetná výzva znalkyne na poskytnutie súčinnosti sa dostala do sféry dispozície sťažovateľov a títo boli o jej obsahu ich právnu zástupkyňou informovaní, čo v ústavnej sťažnosti (bod 3) sami priznávajú, keď uvádzajú, že *„súdna znalkyňa adresovala právnej zástupkyňi žalovaných výzvu na predloženie originálu listiny – uznávacieho prejavu žalovanej. Právna zástupkyňa žalobcov oboznámila žalobcov –*

sťažovateľov s touto výzvou. Sťažovatelia, keďže listinou (ako sa neskôr vyjadrili) nedisponujú, považovali výzvu za bezpredmetnú.“

34. Súčasne neobstojí ani námietka sťažovateľov, že okresný súd ich na možnosť uloženia poriadkovej pokuty v prípade nesplnenia uloženej povinnosti vopred neupozornil. Splnenie takejto poučovacej povinnosti pred uložením poriadkového opatrenia totiž relevantná právna úprava od všeobecného súdu nevyžaduje. Aj napriek uvedenému však z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že okresný súd sťažovateľov prostredníctvom ich právnej zástupkyne výslovne upozornil na ich povinnosť poskytnúť ustanovenej znalkyni súčinnosť potrebnú na vypracovanie znaleckého posudku podľa § 210 CSP, a to pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty v prípade porušenia uloženej povinnosti (žiadosť okresného súdu z 15. januára 2018). Niet žiadnych pochyb o tom, že sťažovatelia na opakované výzvy súdu a ustanovenej znalkyne nereflektovali a uloženú povinnosť si nesplnili, čo neospravedlnili včas a vážnymi okolnosťami, čím nesporne sťažili postup súdneho konania. Upozornenia (písomné výzvy) okresného súdu ako miernejšie opatrenia sa tak podľa názoru ústavného súdu minuli svojim účinkom. Navyše, nečinnosť sťažovateľov v komunikácii so súdom a ustanovenou znalkyňou opakovane potvrdila aj ich právna zástupkyňa (oznámenie z 25. septembra 2018, mail adresovaný okresnému súdu z 6. októbra 2018).

35. K námietke sťažovateľov o neprimeranej výške poriadkovej pokuty ústavný súd uvádza, že výšku poriadkovej pokuty určuje všeobecný súd s prihliadnutím na povahu porušenej povinnosti, čo znamená, že pri stanovení sumy každej pokuty disponuje súd voľnou úvahou, pričom je limitovaný maximálnou možnou výškou poriadkovej pokuty do 500 € a pri opakovanom porušení povinnosti do 2 000 € (§ 102 ods. 2 a 3 CSP).

36. Ústavný súd preto zastáva názor, že z pohľadu zákonnej definície poriadkovej pokuty nemožno s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu vidieť v napadnutom uznesení okresného súdu arbitrárnosť, nepreskúmateľnosť či jeho nezákonnosť. Tvrdenie sťažovateľov o porušení ich ústavných práv sa ústavnému súdu javí ako zjavne

neopodstatnené, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že uvedenú situáciu vyvolali sami tým, že si nesplnili povinnosť uloženú okresným súdom.

37. Ústavný súd pri rozhodovaní súčasne zohľadnil aj aktuálnu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej nie je právo na prístup k súdu absolútne a musí byť podrobené obmedzeniam, tieto však nesmú obmedziť prístup jednotlivca takým spôsobom alebo do takého rozsahu, že bude porušená podstata tohto práva (Kľáčanová proti Slovenskej republike, rozsudok z 27. 11. 2018, sťažnosť č. 8394/13, b. 23). Vzhľadom na uvedené ústavný súd výnimočne poskytuje ochranu sťažovateľom aj v prípade, že hodnota sporu v konaní pred všeobecnými súdmi bola bagatelná, a preto nemožno posúdenie námietok sťažovateľa voči napadnutému uzneseniu a priori len z tohto dôvodu vylúčiť. V prípade sťažovateľov však tzv. bagatelná suma uloženej poriadkovej pokuty nebola výlučným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

38. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu

39. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú aj porušenie ich základného práva zaručeného čl. 48 ústavy zakotvujúceho právo na zákonného sudcu (odsek 1), právo na konanie bez zbytočných prieťahov, právo na verejné prerokovanie vecí v prítomnosti a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom (odsek 2). Z obsahu ústavnej sťažnosti však nie je zrejmé, v čom konkrétne mal spočívať zásah okresného súdu do tohto základného práva sťažovateľov.

40. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uviedol, že je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnu argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 574/2018, m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012).

41. Ústavná sťažnosť sťažovateľov, zastúpených kvalifikovaným právnym zástupcom, v časti týkajúcej sa namietaného porušenia čl. 48 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu neobsahuje žiadne kvalifikované dôvody, ktoré by ústavnému súdu umožnili preskúmať namietané porušenie tohto základného práva. Ústavný súd preto konštatuje, že ústavná sťažnosť v tejto časti nespĺňa podstatné náležitosti vyžadované § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

42. Vzhľadom na to, že sťažovatelia neuviedli žiadnu ústavne významnú argumentáciu vo vzťahu k porušeniu ich základného práva podľa čl. 48 ústavy, ústavný súd odmietol ich ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

III.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 39 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu

43. Vo vzťahu k sťažovateľmi namietanému porušeniu ich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nič nesignalizuje porušenie týchto základných práv sťažovateľov, keďže ústavný súd v posudzovanej veci nevzhladol ani porušenie ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

44. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

45. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v petite ústavnej sťažnosti (bod 10) nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu